

Täysistunto

Torstai 16.10.2025 klo 16.00—19.06

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 105/2025 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 15/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Esittelijänä valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Ovaska.

Keskustelu

19.03 **Jouni Ovaska kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Liikenne- ja viestintävaliokunta on ollut tehokas ja kolme mietintöä on valmistunut, ja tässä kohtaa tämä meidän numero 15 koskee liikennejärjestelmän digitaalisia tietopalveluja. Esitys on osaksi EU-sääntelyn täytäntöönpanoa, ja sen taustalla on niin sanottu älyliikennedirektiivi, joka asettaa jäsenvaltioille velvoitteita liikennejärjestelmän ja siihen liittyvän datan käsittelyyn.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista, jonka myötä luodaan edellytyksiä liikennejärjestelmää koskevan tiedon jakamiselle ja hyödyntämiselle aiempaa tehokkaammin. Esityksellä pyritään siihen, että eri toimijoiden hallussa olevat liikennettä koskevat tiedot olisivat löydettävissä ja saatavissa keskitetyn kansallisen yhteyspisteen kautta. Tämä mahdollistaisi liikenteen sujuvuuden, turvallisuuden ja kestävyuden kehittämisen sekä uusien liiketoimintamahdollisuuksien syntymisen.

Asiantuntijakuulemisessa tuotiin esille, että datan rooli liikennejärjestelmän kehittämisessä on yhä tärkeämpää ja ehdotettu sääntely mahdollistaa entistä paremmin tiedon jakamisen ja hyödyntämisen.

Kansallisen yhteyspisteen ja liikennejärjestelmän perustietopalvelun hallinnoinnista vastaisi esityksen mukaan Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy, jolla on sekä sen aiempien tehtävien että osaamisen kannalta hyvät edellytykset hoitaa sille annettavat tehtävät.

Asiantuntijakuulemisessa on painotettu erityisesti datan yhtenäisyyden ja laadun merkitystä sen hyödynnettävyyden kannalta. Aiempaa paremmin saatavilla olevien tietojen avulla voidaan kehittää muun muassa multimodaalisia matkaketjuja ja parantaa liikenteen turvallisuutta, mutta samalla se luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia datan hyödyntämiselle eri toimialoilla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 97/2025 vp

Esityksessä on hyvin huomioitu suuriin tietomääriin liittyvät turvallisuuskysymykset. Valiokunta pitää mietinnössään ensiarvoisen tärkeänä, että turvallisuusnäkökulmat huomioidaan kattavasti myös sääntelyn toimeenpanossa ja sen käytännön soveltamisessa.

Liikenne- ja viestintävaliokunta puoltaa esityksen hyväksymistä. Valiokunnan mietintö on yksimielinen.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 105/2025 vp sisältyvien 1.—6. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.